

No sé si es tracta d'un rumor o d'una certesa. He llegit a la premsa que una empresa americana (d'aquestes que furguen pertot arreu) apunta la possibilitat que hi hagi petroli a la serralada pirinenca. Tant de bo que s'equivoquin!

L'or negre

Sempre he conservat a la memòria l'anècdota d'aquell agricultor de Texas que, a principis del segle actual, perforava els seus camps per trobar l'aigua que li era indispensable per als conreus que tenia projectats. Sotadament, va broillar d'un dels forats un líquid negre, espès i d'olor desagradable, que va embrutar-lo de cap a peus. El granger es va agenollar desesperat, perquè aquell suc repugnant (en comptes de la desitjada aigua pura i transparent) significava la seva ruïna, l'ensorrada de les seves il·lusions. L'home no podia sospitar que acabava de descobrir una font d'energia amb un futur ple de possibilitats fabuloses. Diuen que va plorar i tot.

Però la història del petroli és plena d'alts i baixos. No ha portat pas sempre felicitat als països que en posseeixen. Deixant de banda algunes excepcions, més aviat ha produït maldecaps i disgustos. Se'n podrien citar molts, però em referiré a un de ben significatiu. La República mexicana és un dels centres petrolers importants, i aquest fet no ha contribuït pas a donar-li benestar. L'any 1974, quan els països exportadors que formaven l'OPEP acordaren pujar els preus, passant d'1,80 a 11,65 dòlars per barril —tot disminuint alhora la producció— es desencadenà un estremiment mundial. Les economies capitalistes caigueren en un

desconcert financer i monetari que augurava fortes crisis. En canvi, els països petrolers es prometien temps feliços: el qui era president de Mèxic per aquelles dates es va adreçar a la nació amb un to emocionat i triomfalista, tot dient als mexicans que el gran problema que tenien en aquells moments era preparar-se adequadament per a l'opulència.

Tretze anys després d'aquest discurs abrandat, Mèxic coneix una crisi econòmica gravíssima, i els dirigents actuals s'han adreçat al país no pas parlant de magnificències, sinó de restriccions severes, d'austeritat i de passar-les magres.

A desgrat dels recels (ben justificats) que desperten les anomenades energies alternatives, principalment la nuclear, sembla inevitable que acabaran amb l'hegemonia del petroli, el qual quedarà arraconat de la mateixa manera que ell va arraconar el carbó.

Però hi ha obstinats que no cessen. Després de fracassar a la Depressió Pre-litoral del Vallès al Camp, a les terres baixes del Segrià-Baix Cinca, Ribera d'Ebre, el Maestrat-Alcalatén, Eivissa i Mallorca, ara burxen els Pirineus. Ho repeteixo: no els desitjo sort en la seva empresa. Si troben petroli, no és gens segur que ens facin un favor, i si no en troben, tampoc. D'entrada, hi ha el risc que ens malmetin el paisatge i ens envaeixin encara una mica més.

Ara, provant de documentar-me, m'assabento que més de la meitat de l'energia consumida a Catalunya procedeix del petroli i que si no són descoberts nous jaciments, cap a l'any 2052 ens quedarem a l'escapça. Intento preocupar-me, però no puc. Tal com anem de desbocats en qüestions de tecnologia, qui sap si el 2052 la gent volarà sense aparells, o es traslladarà d'una estrella a l'altra mitjançant la telecinesi. És una perspectiva que no m'engresca, però em queda el consol —ben galdós— que jo ja no ho veuré. La qual cosa no em priva pas de desitjar molta sort a les generacions que s'hi trobin.